

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 78.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411866945168/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

maaske Ikkegranskninger — og dels Tænkingsstof over denne Materie. I min nærværende Stilling maae Jeg ogsaa i denne Henseende være mit eget Nok; thi her ere hverken Bøger eller Mennesker, hvormed Jeg kan raadføre Mig. Jeg vil da, saa godt Jeg kan, prøve paa at bringe mine Ideer om Poesien i det Rene, eller — om Man saa behager — stræbe at hæve mine dunkle Forestillinger til en mig fyldestgørende Grad af Evidents, dog med den bestemte Forbeholdenhed, at maatte — uden at rødmie — forandre eller modificere mine Meninger, naar Jeg engang kan være saa heldig at faae dem drøftede, enten ved Læsen eller Samtale, med Folk, Jeg vil ey sige, som have Autoritet i den poetiske Verden, thi det hjalp ikke stort til andet end at befynge Hukommelsen med et nyt ubevidst Resultat, men som kunne og ville give Grunde for deres Mening.

Dog Ve mit ene Knæ,
Den Indgang var for lang,

og altsaa *ad rem!*¹

At definere Poesien saaledes, som, hvis Jeg ey husker feyl, Nissen i sin Indledning til *Æneideus* — ikke poetiske — Oversættelse, at den nemlig er den Konst at sige meget om Lidet, eller — hvad vel er det samme — søndre en Hovedtanke, som i Hverdagssproget udføres kort, og udvikle dens Underafdelinger, dette gaaer vel neppe an. Som [læs: I det {?}] mindste modsætter et vist Noget hos Mig sig af alle Kræfter denne vandede Bestemmelse, som maae dybt fornede enten Poesien, eller sin Skaber —

Ikke Faa have troet, at Poesi var Linier inddelte i ordentlige Fodmaal, med et korrekt Rím i Enden. Det er ikke blot Pøbelen, der har havt dette Begreb, nej det fremlyser tydelig i mange — saakaldte — Digteres Værk, og med Skam at tale var det, paa Skansjonen nær, det eneste tydelige Begreb, Jeg havde om Poesien, da Jeg begyndte at klimpre. Dog saavidt er Man da nu endelig — men ogsaa nylig — kommen, at Man ændser den himmelhøye Forskel, der er imellem Verseimagere — endog de, der ere det *kat exochen*² — og Poeter. Den almindeligste Tro om Poesien blandt dens Dyrkere og Dommere er vel, at den er en billedlig Talebrug, i det mindste finder Jeg hos de Fieste denne Tanke udført, ofte endog i det latterlige.

Lægger Man hertil den Følsomhed, enhver, der vilde hede Digter, maatte have eller lade, som Han havde, da opstaaer det

¹ 0: til Sagen. ² 0: i særlig Forstand.

Af Grundtvigs Dagbøger

Begreb om Poesien, at den er en velklingende Sammenhobning af Ord, der berøre Genstande for Følelsen og Indbildningskraften. Ved saadanne Sammenhobninger ere Mange slupne til Laurbærkronen uden selv at kunne gøre sig Rede for, hvad dem eyendommeligt der havde fortjent denne Ære.

De nyeste Poeter og de Filosofer, der med dem gøre fælles Sag, sige: Poesien er alt det, som bærer det Eviges Præg, ligesom Prosa er Alt det, hvis Tendents er blot endelig, samt Poesien skal støttele sig paa ren Natur-Anskuelse.

Det er ikke godt at kommentere over disse Folks Ord eller Meninger; thi Alt har hos dem — som hos de platoniske Skriftfortolkere — en mystisk Mening, og naar Man derfor havde sagt allermost, kunde de paastaae, Men ey havde fattet deres Mening, hvortil der hørte en egen Anskuelse.

[Septbr. X.]

Jeg er derfor hartad bange for at begynde, men da Jeg nu engang har paataget Mig en Undersøgelse, som overstiger mine Kræfter, og da Jeg i det ringeste her ey tør vente at træffe Nogen, der kender deres Aand bedre end Jeg af Øhlenschläger og især Steffens, vil Jeg vove det.

Troer Man — som ved første Øyekast synes rimeligt, og som Jeg en Tidlang troede — at De ved Deres rene Naturanskuelse forstaae en Skuen af Naturen, der falder sammen med dens Stilling for Øyet, — Det er, troer Man, at De blot ville sætte Indbildningskraften Grændser, og male Naturen saaledes, som den selv har forenet sine Skønheder, da kunde Man vel forsvare denne Sætning ved at provosere F. E. til¹ Verthers Leyden, hvor Verther uden Modsigelse ytrer denne Mening, da Han sidder ved Konens ensomme Hus, og tegner Genstandene uden mindste Forandring eller Tilsætning, ligesom dette ogsaa ofte er Tilfældet med Øhlenschläger; men Jeg vædder dog, at De ey ville indrømme Dette, thi det satte Dem i Klasse med de øvrige Digtere, hvem De frakende dette Navn, og drog dem ind under den almindelige Menneskeforstands Domstol, som De slet ikke respektere. For ikke at beskyldte Dem for Modsigelse, maae Jeg troe, De anse denne simple Naturanskuelse som det første Skridt ud fra den betydningsløse Digten, De tillægge Klopstock og Wieland og Voss og Alle de Øvrige, ligesom dette ogsaa passer

¹ D: henviser f. Ets. iii.